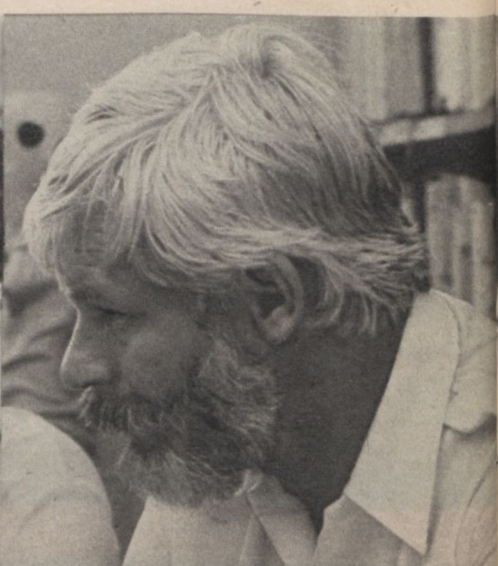
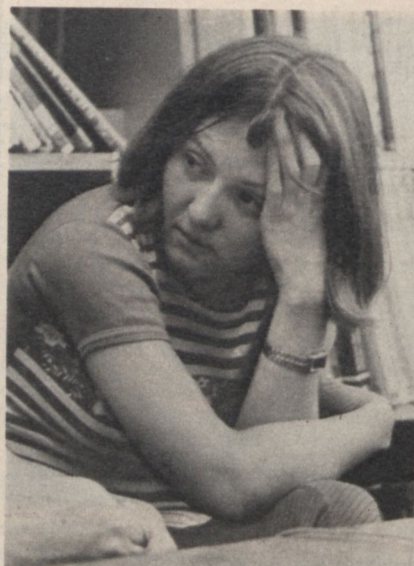

Egyetemisták közműv

Hajós ötezer lelket számláló község Kalocsától délre. A Csongrád megyei egyetemisták közművelődési táborát keresem. Itt megtalálom mindenkit, akinek véleménye, mondanivalója van az egyetemisták közművelődési tevékenységéről.

Dr. Kristó Gyula, a József Attila Tudományegyetem közművelődési bizottságának elnöke:

— Az egyetem közművelődési bizottsága legfelsőbb szinten felelős a közművelődési munkáért. Ezért a bizottságban mindazok a szervek, csoportok képviseltetik magukat, amelyek maguk is egy-egy területen a művelődés irányítói, képviselői, így a párt, a KISZ, a szakszervezet, a karok közművelődési felelősei, az egyetemi öntevékeny művészeti csoportok diákvezetői, művészeti vezetői, a Collegium Artium Politechnikum vezetője és néhány, gazdasági kérdésekkel foglalkozó vezető.

A mi egyetemünkön nagy szerepet játszik az a körülmény, hogy hallgatóink mintegy 50 százaléka pedagógusnak készül, így hivatásukból következik, hogy szívesen vállalnak közművelődési feladatokat. Tehát jók a személyi feltételeink. Túlás nélkül mondhatom: szívügyünk a közművelődés. Hogy miért? Csak mert jó szakembereket akarunk képezni.

Kiss Farnabás, a JATE KISZ-bizottságának titkára:

— Manapság sokat foglalkozunk a közművelődés kérdéseivel. Céljaink megfogalmazásakor abból kell kiindulnunk, hogy az egyetemen hiva-

tástudattal rendelkező szakembereket és nem utolsósorban értelmiségieket akarunk képezni. A táborban felvő közművelődési munka célunk mindkét oldalához kapcsolódik. Hallgatóink megismerik a társadalmi problémákat, mint értelmiségiek bekerülnek a közművelődés áramába. Ez a tábor ezekre a funkciókra készíti fel a hallgatókat. Szeretnénk, hogy akik a táborban részt vesznek, később a közművelő munka szervezőivé is váljanak.

Gruber László, a Collegium Artium Politechnikum vezetője:

— Ma már nemcsak jól képzett szakemberekre van szükség, hanem egyben általánosan művelt emberekre is. Az általános műveltséghez sok minden hozzátartozik, közöttük az esztétikai műveltség is. Sajnos az ilyen irányú képzés a mai napig is hiányzik középfokú iskoláinkból. Ez a hiányosság készítette az egyetemi tanácsot 1957-ben arra a határozatra, amely életre hívta a Collegium Artium Politechnikumot. Ez az intézmény alapozta meg a hallgatók általános műveltségének szélesítését és az öntevékeny művelődést. 1957. november 25-én 25 hallgató kiment Csongrád megye különböző falvaiba téli népművelési gyakorlatra. A tapasztalataikból készült dolgozatok ma is megvannak, érdemes lenne megismerni, hogyan látták hallgatóink akkor a helyzetet. A gyakorlat befejezése után a résztvevők és mi is úgy láttuk, hogy erre a feladatra jobban fel kell készülni. Így jött létre a népművelési speciális kollégium. Ennek az volt a célja, hogy az egyetemi hallgatók megismerjék

azokat a problémákat, amelyekkel az „életben” találják szembe magukat, és az egyetem falai között kevésbé érezhetők. Ezek a kollégiumok az idők folyamán sokat változtak, miként a körülmények is. Hiszen például a televízióból és más tömegkommunikációs forrásokból olyan információkhoz jutnak a hallgatók, melyeket korábban csak személyes tapasztalatokból szerezhettek.

Váradi Mónika, a tábor vezetője:

— Ez a tábor tulajdonképpen azért jött létre, mert állandóan keressük az új formákat. Sokan járnak közülünk speciális népművelési kollégiumra a Collegium Artium Politechnikum különböző szekcióira, de úgy érezzük, ez nem elég. A hagyományos formák, hogy kijárunk tanyasi iskolákba, szakmunkásképzőkbe stb., nem elégítenek ki sem minket, sem a partnereinket. Közvetlen közelről kell ismernünk a problémákat. Ez a tábor ehhez ad segítséget. Például, hogyan közelítsünk meg embereket, problémákat. Itt gyakorlati tapasztalatokat gyűjtünk. Erre a nagyon fontos embermegközelítő feladatra semmiféle egyetemi intézmény nem készít fel. Pedig ez később az értelmiségi szerep betöltésénél nagyon is fontos.

Pintér Tibor, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola IV. éves hallgatója:

— A főiskola klubjában végzek kulturmunkát évek óta. A rendezők vezetője vagyok. Úgy érzem, kevés emberben van meg az elhivatottság a közművelődés ügye iránt. Szerintem a népművelés szakosoknak kel-

elődési tábora Hajóson

lene az élen járni. De rájuk sem lehet számítani, kevés a gyakorlati tapasztalatuk. Konkrét emberismeretre, a közművelődés „frontális” megismerésére lenne szükség.

Fővényesi György, a JATE Jogi Kara II. éves hallgatója:

— Néhányan elsőéves korunkban kezdtünk járni a szegedi Rigó utcai nevelőotthonba a gyerekekhez. Jól kijövünk velük. Az ottani pedagógusok is örömmel veszik a segítségünket. Műsoros délutánokat, kirándulásokat szervezünk. Van, amikor „csak” együtt vagyunk, játszunk. Munkánkat önmozgó diákcsoportként végezzük, sok tapasztalatot szerzünk.

Dr. Bácskai Erzsébet pszichológia szakos tanár, Juhász Gyula Tanárképző Főiskola:

— Az egyetemeken és főiskolákon létrehozott közművelődési szervezetrendszer egy csomó formalizmust hordoz. Nincs igazán tartalmas közművelődés. A népművelés szakosok egyhónapos gyakorlatukon beleköszölnak ugyan a közművelődésbe, de a problémák közelébe sem kerülnek. Érzelmileg nem azonosulnak szakmájukkal. Ennek eredménye, hogy a másik szakkal tanárként inkább iskolákban helyezkednek el.

Erős Ágnes, a JATE Jogi Karának hallgatója:

— Mi a börtönbüntetésüket letöltötték utógondozásával foglalkozunk. Vannak közöttünk joghallgatók, bölcsészek, tanárjelöltek. Azok az emberek, akik hosszabb ideig vannak börtönben, elvesztik a külvilággal

való kapcsolatot. Ezeknek az embereknek szükségük van segítségre, hogy újra beilleszkedhessenek a társadalomba, a közösségekbe. Tehát tulajdonképpen társadalmi pártfogók vagyunk. Néhányunknak ez a tevékenység az élethivatásra való felkészülést jelenti.

Bognár Gábor, a JATE Jogi Karának IV. éves hallgatója:

— A mi működési területünk a család. Konkrét segítséget nyújtunk a gyámhatóságoknak és a bíróságoknak. A gyámhatóságokon a gyámügyi előadók az iszonyatos adminisztratív feladatok miatt alig tudnak elszakadni az íróasztaltól. Égetően szükségük van a segítségünkre. Az együttműködés a szükségletből született. Adott egy csomó szerencsétlen egyetemista — akinek nincs esélye, hogy életszagú gyakorlati munkát végezzen, másik oldalról ott a gyámhatóság, amelynek nincs ideje az igazi tartalmi munkára. Így aztán összejöttünk, jók a kapcsolataink.

Erdélyi Ágnes nevelő tanár, Móra Kollégium:

— Tagja vagyok a JATE Bölcsészettudományi Kara művelődési bizottságának, mely évek óta formálisan működik. Azonkívül, hogy néha-néha leülünk és beszélgetünk az egyetemi művelődésről, nem történik semmi. Nem fogja össze a művelődési munkát, nem irányít. Anyagiakkal nem rendelkezik. Esetleg összegyűjti az igényeket, de nem tudja, hogy kinek segítsen. A tanárnak, a kollégiumoknak vagy a KISZ-szervezeteknek? Az egyetemi

szintű művelődési bizottságról szinte semmit sem tudunk. Annyit igen, hogy szétosztja a nagy művészeti csoportok között a pénzt, de a nem kevésbé fontos egyéni és kis közösségi munkára már nem jut anyagi támogatás.

*

E vallomások hallatán azon tűnődtem, hogy akik a beszélgetés során szóhoz jutottak, mindannyian nagy lelkesedéssel tették tanúbizonyságot, pedig a táborlakók másképpen — ha úgy tetszik másról — beszéltek, mint az egyetemi művelődési bizottság vezetői. A táborozó egyetemi hallgatók az emberi kapcsolatokat kéri számon a hagyományos akciókban végzett közművelődéstől. A beszélgetésekből kiderült, hogy a táborozó egyetemisták nem mozgalmi vagy kulturális tisztviselők. Ezek a hallgatók, év közbeni munkájukat is jól megfogalmazható szükségletekből, közérdekből kiindulva végezték és végzik. Szükségük van az egyetemi évek alatt tartalmas, emberközpontú közművelődésre, melynek egyszerre alanyai és tárgyai. Hiszen az itteni évek biztosítják az értelmiség „megtisztelő kötelességéhez” szükséges kezdeti energiát.

Örömdetes, hogy a közművelődési táborban valóban „életszagú” problémákról folyik az eszmecsere. Hogy ez a tábor támogatásra talált, bizonyított arra, hogy az egyetemi közművelődés irányítói valóban figyelnek az új tendenciákra.

MÉSZÁROS JÁNOS